

Előfizetési díj.	
Időkre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egész évre	15 frt.
Félévre	8 „
Negyedévre	4 „
Egy hóra helyben	1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.	

megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállás:
Főtér 4-ik szám hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS
a
„**KELET**”
politikai és közgazdasági napilap
1875. utolsó negyedére.

A „Kelet” előfizetési ára:
Félévre 8 frt
Negyedévre 4 „
Egy hóra 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legcélszerűbben postai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

STEIN JÁNOS,
a „Kelet” kiadója.

Az új miniszterelnök.
Budapest, oct. 16.

(A.) Zajtalanul, egészen a színpalak mögött készülődik jelen kormányunkban a régóta hirdetett változás s talán mire e sorok nyilvánosságra kerülnek, már Tisza Kálmán lesz a miniszterelnök s Wenkheim Béla báró újra csak mint ő felsége személye körüli miniszter lesz tagja a cabinetnek. Nem váratlan e változás, hisz mindenki tudja, hogy Wenkheim Béla csak azon határozott kikötéssel vette át a tarasszal az elnöki tárczát, hogy csak ideiglenesen és addig kezeli azt, a mig az új pártalakulást kísérő természetes nehézségek elháríthatnak.

Most ez idő elérkezett, ama két elem, melyből a szabadelvű párt alakult, az események folyamában egygyé olvadt, sok remény megvalósult, sok aggodalom eltűnt, szóval ténynyé lett a fusó. Az eredményben Wenkheim Belának is kiváló része volt. Nehéz időben került a kormány élére s ügyessége, finom diplomatikus tapintata nem kis mértékben mozdította elő az ellentétek kibekülését, az ujonnan egyesült tényezők közt a multból visszamaradt bizalmatlanság eltávolítását. Mintaszerűen teljesítette feladatát s távozásakor a nemzet elismerése és rokonszenve kíséri őt.

A „KELET” TÁRCZÁJA.
Az
ÖREG UR VÉDENCZEI.
REGÉNY
két kötetben.
Írta:
Flygare Carlén Emilia.
Második kötet.
X.
Egy pillantás a jelenre s egy más vissza a multra.
(Folytatás.)

Az öreg ur úgy intézte volt el, hogy csak egyedül legyen otthon, midőn látogatói megérkeznek, de később aztán jelenjen meg Ferdinánd is. Az előteremben levették a lányok felső ruháikat s Róza feltárta a sárga szobába vezető ajtót; a szoba most a rendesnél inkább meg volt világítva s az öreg tanár ott ült a díványa szegletében, reájok várakozva.

— Jó estét kedves nagybácsi — szólt belépve Róza — engedje bemutatnom, egy jó barátomnémet, Ahlmark Karolint, magammal hoztam őt is, tudva, hogy a nagybácsi kedvét leli a szép léányok nézésében.

De Wenkheim nem távozik végképen a politika szinteréről, sőt szerepet sem igen cserél, a mennyiben az ő felsége személye körüli ministerium tárczáját, melyet most megtart, eddig is kezelte. E tény a leghatározottabban bizonyítja, hogy a tárczaváltozás tisztán személyes okok következménye s nem függ össze a politikával. Wenkheim egyedül magánviszonyai miatt cseréli föl Bécsét Budapesttel s politikai összeköttetését az eddigi kormánnyal sértetlenül fentartja.

Wenkheim helyét Tisza Kálmán fogja elfoglalni; megtartja ugyan eddigi tárczáját, de az elnökséget is átveszi s most fokozott erővel fog azon feladatok valóstításán dolgozhatni, melyeket a kormány megalkulásakor maga elé kitűzött. E program azóta lényegében nem szenvedett változást. Egyes pontjai valóstításának szükségé ma talán érezhetőbbé vált, bizonyos kérdések ma inkább előtérbe toltultak, mások ismét háttérbe léptek, de azért a program lényege, a vezéreszmék és valóstítások eszközei ma is ugyanazok, mint a fusio megtörténtekor, ma is ugyanazok, melyeket a nemzet óriási többsége a választások alkalmával imposans ünnepélyességgel szentesített.

Azóta a viszonyok is egészben véve ugyanazok maradtak. Politikai tekintetben ma is erős, óriási párt vezetzi az ország uralmát s támogatja a kormányt, mely kebeléből került ki. Itt változás nem történt s a Tisza-kormány ép oly biztosan számíthat hazafias tevékenységében a párt támogatására, mint az eddigi Wenkheim-Tisza-kormány, hisz kettejük között politikailag absolute ugy sincs semmi különbség. Csak a gazdasági viszonyok változtak, nem sokkal ugyan, de elég érezhetően. Ma ismerjük a termés eredményeit s tudjuk, hogy a nemzet várakozásai nem teljesültek ezuttal sem. Inség nincs ugyan az országbán, de a kereskedelem, az ipar pang, a mező-gazda alig lát pénzt s hogy ezek a tények államháztartásunk rendezésére visszahatást gyakorolnak, azt nem kell bizonyítani. Ide járul a közös költségek emelkedése az ágyusükséglet folytán, mi által Magyarország járuléka a közös háztartáshoz három és fél millióval nagyobb a folyó évinél.

Elég az hozzá, hogy a Tisza-kormánynak most kedvezőlenebb viszonyok közt kellend folytatnia működését az államháztartás rendezése ügyében. Nagy és fontos, de egyszersmind nehéz feladatok várják az új miniszterelnököt s államférfiui bölcsesége most fogja a kemény tűz-

Félénken s kissé remegve, de még is sejtve, hogy e látogatás nemcsak a pusztá véletlen szüleménye, közeledett a bájos Karolina Ling tanárhoz. Könnyed fejér ruha gazdag redőkben folyta körül a lányka gömbölyű tagjait s a hóféhér vállakra kellemmel volt vetve egy hosszú égszínkék gazir echarpe. Fényes fekete haja simára volt fésülve, minden más ékítés nélkül, mint egy fejér róza örök zöld levelek közé fonva.

Ez egyszerű minden czifraságot nélkülöző öltözké nagyon megnyerte jó öregünk tetszését s még inkább a szende bájos alak, a mint pirulva meghajolt s megcsókolta kezét Ling tanárnak.

— Isten hozta édes Karolin — szólt ez hozzá nyájas hangon s csókot nyomott a lányka magas, tisztá homlokára.

Karolin mélyen elpirult. Nem tudta magának megmagyarázni okát a nagy felindulásnak, melyet az öreg tanár szíves modora felett érzett. Hanem Róza, rendes tapintatosságával, csakhamar egyensúlyba hozta ismét a zavarba jött lányka kedélyét. A fiatal hölgyek helyét foglaltak s nemsokára megérkezett a kapitány is bái öltözékben, díszesen, öröm- és boldogságtól ragyogó arcczal.

Midőn Ferdinánd belépett s üdvözlé Karolint, a tanár fűrkészöleg nyugtató tekintetét ez utóbbinak arcán s mosolyogva intett szemével Rózának, mintha mondaná: — „Minden rendben van, lehet még valami a dologból!” Ezalatt a menetel idője elérkezett; a fiatalok felálltak helyeikről. Bucsuzáskor így szólt a tanár.

AZ ÉRTÉKESBB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

próbát megállani. De a nemzet támogatásával, a szabadelvűpárt hazafias közreműködésével az új miniszterelnök a helyzet minden nehézségét le fogja küzdhetni. Bizalommal és megnyugvással láthat az ország ügyei élén ama férfit, ki eddig is lelke volt a kormánynak. Most már nem csak lelke, hanem látható feje is lesz annak; övé lesz az egész dicsőség, de övé lesz az egész felelősség is s a mig hatalmát az ország javára, a magyar állam megszilárdítására sikerrel alkalmazza, addig Tisza Kálmán egy pillanatig sem nélkülözendi a közvélemény támogatását.

— **A pénzügyi bizottság** octóber 15-diki ülésében a pénzügyministeri tárcza költségvetését, illetőleg az egyenes adók előirányzatát tárgyalta. A következőkben lehetőleg kimerítő rajzát adjuk az érdekes ülésnek: A földadó előirányzata (37 millió 559,321) 900,000 forinttal felülmúlja az előző évit. Széll miniszter a többlet felvételét a földadó kiigazítási munkálatok 1876-ra remélhető eredményével indokolja. Az ország nagy részében a községi telekkönyvek kiigazítása részint folyamatban van, részint már megtörtént, ugy hogy annak alapján biztosan vél már 1876-ra egy millió forint többletet előirányozni. — **Wahrman** a fedezetet hiányosnak, egyes részeiben illusoriusnak találja, a földadónál azonban megszavazza a felvett összeget, de csak azért, mert a kiigazításból több eredményt vár egy milliónál. — **Simonyi E.** Miután az előirányzott adóösszeg teljesen befolyt, miért bocsátott ki a minister mégis rendeletet, melyben az adók behajtására az állam jövedelmeinek csökkentésével jutalmat tűzött ki. — **A miniszter** válaszolja, hogy az adóhátralékok nagysága s némely vidékeken a többi egyenes adóknál mutakozó kedvezőlenebb eredmény szükségessé teszi az az erőlyesb eljárást, melynek jutalmazása csak is a budgettörvényben e czélra felvett összegből történt. — **Móritz** épen nem találja vérmesnek az előirányzatot. — **Horváth L.** Miután más adónemeknél leszünk kénytelenek az előirányzatot, az eddigi eredmények s a miniszter indokolása alapján a földadónál a praeliminált összeget felelmelné 38 és fél millióra. — **Báró Sennye** nem hajlandó ennyire menni, miután 1874-ben az előirányzott összeg teljes befolyása nem a könnyű fizetések, hanem a nagy zaklatással járó adóvégrehajtásnak eredménye. Kételyei vannak az iránt is, hogy a kiigazítások folytán befoly-e az 1 millió többlet már 1876-ban. — **Széll miniszter:** a fedezeti részben is jelét adta annak, hogy oly budgetet akar előállítani, mely normalis körülmények közt meg is lesz tart-

— **Fiatal hölgyeim** látogassanak meg holnap reggel is: szívesen látom egy kis reggelire szerény házámnál.

A lányok örömmel fogadták el a meghívást, újból meghajtották magokat az öreg ur előtt, Ling Ferdinánd segélyével jól beburkolták magokat felső öltönyeikbe s elrobogtak a tanásháznál tartandó nagyszerű táncmulatságra.

Másnap reggel, kevéssel az előtt, hogy a lányok átmentek volna reggelizni Ling tanárhoz, eljött Ferdinánd tudakozódni hogy látók felől. Róza észre venni vélte, hogy a kapitány más valamit is akarna még s valami illő ürügy alatt hagyta a szóbát: s Ferdinánd fel akarván használni e jó alkalmat, bevallá szerelmét Karolinnak, viszonsszerelmért esdett, kinyerte a a pirulva mondott igent.

Most már joggal el lehet mondani, hogy az öreg Lingnél élvezett reggeli valódi ünnepély volt, mert a vén ravasz tanár csakhamar észrevette, mennyire előhaladott tegnap óta a szerelmi ügy. De sokkal óratosabb volt, hogysen észrevétette volna ezt a fiatalokkal, mielőtt Ferdinánd annak rendje szerint meg nem kérte a leány kezét, annak szülőitől. Hanem mihelyt Karolina baba utazott, így szólt öcséséhez az öreg ur:

— **No fiam** most már láss hozzá, még pedig ügyesen, ilendő módon, mint derék fiatal embertől várhatni, ki leányt kéri s házasodni akar. Adósságaid tisztázva vannak, havi díjadat kapod, a nélkül, hogy mások is osz-

ható. Az előző évi fedezetet 8 millióval leszállítá, hogy realisabbá tegye a budgetet. Ha megtörténik a pénzügyi kezelés terén mindaz, a mit javaslatba hozand, annyit, mint a mi a rosz 1874-diki évben befolyt, a közepes esztendőtkben mindig be fog jönni, oly költségvetést pedig, mely katastróphák közt is megálljon, senki sem csinálhat. Meri állítani, hogy ez realisabb budget, mint a mely valaha előterjesztetett a törvényhozásnak. Kéri a földadó praeliminareval együtt az adóhátralékok is megszavazni, mert éppen ennek tekintetbe vételével irányzott a földadónál — eltekintve a kiigazítás egy millió többletétől — még az 1874-diki eredménynél is kevesebbet. — **Helfy** az adók 1874-diki kedvezőbb befolyását a választási törvény befolyásának tulajdonítja, s az előirányzatot még mindig igen optimistiusnak találja. — **Molnár Gy.** és **Kerkapoly** üdvös eredményeket remélvén a közadók kezelésének reformjától, megszavazzák az előirányzatot. — **Csengeri** is az előirányzat megtartása mellett nyilatkozik, s az új adók után való községi pótlékok kivetésének ügyére hívja fel a miniszter figyelmét. — **A bizottság** ezek után megszavazza az előirányzatot.

A házadónál (9.493,855 ft) **Wahrman** a házbérek csökkenése folytán 400 ezer fttal leszállíttatni indítványozza az előirányzatot. — **A miniszter** kiemeli, hogy az új törvény s a házosszálladó emelkedése folytán valószínűnek tartja az előirányzott egészösszeg befolyását; nem ellenzi egyébiránt, hogy csak 9.300,000 frt vétsésk föl. — **A bizottság** ezen összeget állapítja meg.

A keresetadó (19.537,727), nyilvános számadásu vállalatok adója (1 millió 800,000), bányaadó (120,000) tőkeamat- és járadékadó (1.702,000) forint együtt vétetvén tárgyalás alá, a miniszter előadja, hogy a kirováskor eddigi eredménye egészen valószínűvé teszi e négy adó nem együtt 23 millióra menő előirányzatának befolyását; csakis az egyes adóösszegek más-ként való beosztását, nevezetesen a keresetadónak 500,000 frttal leszállítását, a nyilvános számadásu vállalatok adójának 2.500,000 frta, a tőkeamat- és járadékadónak pedig 2.200,000 frtra emelését hozza javaslatba. — **Wahrman** igen optimistiusnak tartja ezen adók előirányzatát, s a 1874-ki eredményeknél, összesen 30 millió frtnál többet nem tart megszavazhatónak. Hasonló szellemben nyilatkozik **Simonyi** és **b. Sennyei**. — **Gr. Szapáry** elfogadja három adónemre nézve a miniszter előirányzatát, csakis a keresetadónál tart még további 500,000 forint leszállítást szükségesnek. — **A miniszter** megjegyzi, hogy lehetetlen csak az 1874-diki alapon prae-

toznának benne, s bírod beleegyezésemet ez összeköttetéshez; mert **Károlin** véleményem szerint kedves, szeretetreméltó igénytelen leányka, ki mindazok közül, kikkel eddig viszonyban voltál legjobban illik hozzád. Nálam fogtók lakni míg meghalok. Aztán az után igazítsatok, építsetek a mint kedvetök tartja, de addig maradjon minden a régi helyén.

No no! de van még idő erről tüzetesebben is beszélni; lássunk most az után, mik elsőbb teendőink; s hogy kérésednek nagyobb nyomatéka legyen, én is írok néhány sort **Ahlmark**-nak.

Másnap délelőtt elutazott a kapitány **Brantingfors**-ba; zsebében Ling tanár levelével, jelentős mosolylyal kért magános kihallgatást a házi úrtól s ennek szobájába érve oly feszletlen modorban s ügyesen adta elő kérelmét, mint azt a kértő mesterségben annyira jártas egyéntől várni leheté.

Beszédét a levél átadásával végezte, melynek tartalma egy jövendőbeli após szemeiben, igen nagy nyomatékkal birhatott. A felelet nagyon kedvezően is tütt ki, s **Ahlmark** a legkötelezőbb szavakban fejezte ki, hogy ez ajánlatot mind leánya, mind magarészére igen hízeltőnek tartja, s házat megtisztelve érzi általa.

Miután tisztába volt hozva a dolog e részebehívták a mamátja menyasszonytis. A fiatal pár megcsókolta egymást, a szülők mindenike kis beszédet tartott maga részéről, s soha eljegyzés egyszerűben s kevesebb szertartással nem ment végbe, mint e szerető páré.

Hirdetési díjak:
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 5 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknel külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppelik Alajos (Wollzeile 22.) Haasenstein et Vogler (Wallfischgasse 10.) Rud. Mosse Publicistische Bureau
Budapesten: Haasenstein et Vogler hirdetés közz. rojadj Braun Ede hirdeteményi ügynöksége, Józseftr 10. sz. 1. emelet
Nyitleri czikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

liminálni, mert akkor szemet hunynánk a tények, az új törvények által életbelépettet adóemelés előtt. Gr. Szapáry indítványának elfogadását nem ellenzi. — **A bizottság** ez indítvány elfogadásával a miniszter javaslata szerint fogadja el az előirányzatokat.

A jövedele madó (138,000), ma-lomadó (46,784), kereskedelmi s ipar és védelmi adó (361,002) vita nélkül megszavaztatik.

A vasuti s gőzhajózási szállítási adónál (2.400,000) **Simonyi** kéri, kellően van-e ezen adó beszállítása ellenőrizve, s nem gyakorol-e káros hatást a forgalomra? — **A miniszter** megnyugtató válasza után az előirányzat megszavaztatván, az ülés véget ér.

— **A ló és kocsi-tartási adó** miatt sok panasz hallható a Királyhágón inneni részekben, melyek legfőkép onnan származnak, mert némely pénzügyigazgatóság s köztük a kolozsvári is oly rendeletet adott ki, hogy minden ruganyos kocsi kivétel nélkül megadóztatandó. E törvényellenes eljárást a pénzügyi bizottságnak okt. 16-iki ülésében felemlitette **Lukács Béla** képviselő hivatkozván arra, hogy a törvény két kocsit adómentessé tesz, akár ruganyos, akár nem. Örömmel jelenthetjük, hogy a pénzügyminiszter ur e felszólalás folytán kijelenté, hogy mihelyt az adókivetési eredmények Erdélyből hozzá foljönnek, a nemlátni törvényellenes eljárást azonnal segiteni fog s a beérkező felszólalásokat is a törvény szigorú értelmében fogja elintézni.

— **Az egyetlen tárgy,** mely a delegációkat együtt tartja, az erdélyi katonai kórházak póthitelének famosus kérdése. Az osztrák delegáció pénzügyi bizottságának ülésében gróf **Andrássy** ajánlott egy közvetítő indítványt, melyet az osztrák delegáció plenuma már elfogadott. Ezen indítvány következőleg hangzik: „A nélkül, hogy ez ügy eldöntése praekjudikáltatnék, azon tekintetből, mert a kérdés nincs kellőleg indokolva, a tétel ezuttal nem vétetik fel a közös költségvetésbe.”

A magyar delegáció zárt ülésben elhatározá, hogy ezen indítvány tárgyalása végetet ültést tart. Ezen ülésben **Szlávay József** a következő indokolt indítványt terjesztette elő: „A magyar delegáció az erdélyi katonai kórházaknál előtörtult kiadási többletet, melyet a magyar kincstár fedezett, az előterjesztett adatok által kellően és minden kételyt kizáróan indokoltnak látja. Miután azonban az osztrák delegáció az előterjesztett adatokat nem találja kielégítőeknek arra, hogy e tételre nézve érdemlegesen határozhasson: a magyar delega-

Ling kapitány csak késő este tért vissza a városba öreg barátja házához, ki érzékenyedve szorította őt karjai közé, s ünnepélyes ígérgetet tett, hogy ha Sz. János napig életben marad még, e kedvenc tavaszi ünnepén fogja feltartani az ő esküvőjét Károlinnal, s a Rózáét **Mannerstedt**tel egy napon.

A karácsonyi ünnepeket Károlin az öreg ur óhaja szerint, Rózáknál töltötte; s a napontai látogatások alkalmával, melyeket Károlin részint Rózával, részint egyedül tett nála, mind jobban kezdte becsülni s szeretni alánykát. Ez is részéről igyekezett tetszeni az öreg nagybácsinak, s kitalálni minden óhaját.

Az öreg Ling véleménye szerint azon oly nagy mesterséget, a theaöntést is csakhamar egész a tökéletességig betanulta Károlin, s a nagy bácsi gyakran jegyzé meg trófiásan, hogy már Rózát is, sőt még Hildát és felülmúlja annak elkészítésében. Ez utóbbi s néha meg szülői is, gyakori beszéd tárgyát képezték e kis családi körnek, és minden Hildától érkezett levél csak örömet és boldogságot lehel.

Ferdinánd **Ahlmark** Károlinnal való eljegyzése után csakhamar egy szívélyes levelet intézett Hildához, s abban kérte őt, hogy miként Róza, legyen ő is szerető jó testvére, barátónője neki, s ennek megerősítésül biztossítsa őt, hogy ezentul ismét barátként s mint szerető rokont fogja tekinteni.

(Folyt. köv.)

zió nem marad meg a mellett, hogy e czi-
men 83,395 frt álltassék be az 1876. évi
közös költségvetésbe; kiköti azonban, hogy a
közös hadügyminiszter ez összeget vegye be a
jövő költségelőirányzatba és akkor közölje
mindazon adatokat és felvilágosításokat, me-
lyekből az osztrák delegáció meggyőződhetik a
magyar kincstár követelésének jogosságáról.

Ezen indítvány elfogadtatván, az ügy egy
előre — nem épen a magyar delegatusok győ-
zelmével — véget ért s a delegacionális ülés-
szak berekesztését többé mi sem akadályozza.

Magyar lapok szemléje.

A „Pesti Napló“ előtt biztos számítások
állanak arra nézve, hogy az új kataszteri mun-
kálatok szerint a földadó alapja mind terjede-
lemben, mind minőségben változni s illetőleg
öregbedni fog. Az idén megkezdett kataszteri
felvétel kétségtelenül ki fogja deríteni, hogy
pár millió holddal nagyobb terület van ma
gazdasági művelés alatt, mint ezelőtt huszonöt
évet. S ki fogja deríteni azt, hogy a nagyobb
jövedelmet biztosító művelési ágak jelentéke-
nyen felszaporodtak a kisebb jövedelmet biz-
tosító megfogytatkozásával. Őt azon körülmény
készteti felfelé nézni, hogy sok készpénz gya-
nánt veszi a földadó alapjának mindazon szám-
szerű szaporodását, melyet a most folyó kiiga-
zítási operatio fel fog mutatni. S itt egy nagy
tévődés lenne, mely esetleg kellemetlenné vál-
hatik mind az állampénztárba, mind a birto-
kosok ezreire nézve. A dolog előtte úgy áll,
hogy a földadóképesség — a tárgyi és szem-
élyi képesség — egyáltalán nem nőtt azon
arányban, a minő arányt a mostani kiigazítás
a kataszteri telekkönyvekben kitüntet. Ha te-
hát realis és megbízható fedezetet kell a költ-
ségvetési törvénybe felvenni, ha nem a kiro-
vásheli hátrálékoknak, hanem a biztosan bevé-
hető összegeknek millióira akarjuk fektetni a
fősulyt, akkor a földadó összegét oly magasra
praeliminálni, a minőre a kataszteri telekköny-
vek kiigazítása látszatos okot adhatna, nem
lehet.

A „Hon“ egész Európát állig fegyver-
kezve látja — hogy a béke fentartassék. És a
tudomány minden évben fedez fel valami újat,
a mi által a harci készletek javítandók, mert
a mely állam régi hadi eszközeinél marad, ki
van téve annak a kockázatnak, hogy megve-
retik. E súlyos állapot kétszeresen nehezül re-
ánk. Fukarkodunk, de kénytelenek vagyunk
közel 40 milliót költeni hadügyi célokra. És
épen az fáj, hogy ettől a tehertől nem mene-
külhetünk. Ezért ma komolyabban foglalkoz-
nak az általános béke és lefegyverkezés kérdé-
sével, még a gyakorlati élet terén küzdő poli-
tikusok is. Fischhof az európai parlamenteket
hivta fel, hogy küldötteikből alakítsanak egy
congressust s ennek határozataival vállaljanak
kötelezettséget a parlamentek, hogy a kor-
mányokat lefegyverkezésre kényszerítik. Wal-
terskirchen a hadizás és békekötés jogát a
parlamentek számára követelte. Löwenthal a
nemzetközi jog kodifikációjára alakult egyesü-
letet szólítja fel az európai kongresszus össze-
hívására. Milyen szép dolog lenne, ha monár-

chiánkban 100 ezer ember térhetne vissza a
munkához, ha csak 8—10 millióval lehetne
évenként apasztani hadi kiadásainkat. De el-
csábítani magunkat ne engedjük. A mit a
tudósok a szobában kigondolnak, az szembe
áll a parlamentek felelősségével, melylyel saját
országuk biztonsága iránt viselhetnek, mely
tiltja, hogy azt kockáztassák. A lefegyverke-
zést elvben helyesli minden kormány, minden
parlament, de ki kéri azt meg s mily arány-
ban foganatosítsa azt. Az örök béke hirdetői
nem vonakodtak a franciaia védelmi kormány-
ban végletekig vinni a harcztot Németország
ellen. Hugó Victor pedig az örökharcztot hir-
deti Németország ellen és a népek örök forra-
dalmát. Ha a béke apostolai ennyire különböző
módon innak és cselekszenek, mit várjunk a
kormányoktól, parlamentektől. Ekkora a kü-
lönbség az ábránd és való világa közt! Érez-
zük ennek terhét, de álmok kedvéért le nem
rázhatjuk azt.

BELFÖLD.

Sz.-Ujvár, 1875. oct. 15.

(Bizottsági gyűlés.)

Dobokamegye folyó hó 12-én tartotta
meg főispáni elnöklet alatt rendes közgyű-
lését.

Mind a főispáni megnyitóbeszédben,
mind az alispáni jelentésben ki volt emelve,
hogy a megye lehető felszolgáltatása, minket ho-
nunk iránti kötelsségünk érzetében fog talál-
ni, az alispán szavai szerint a szentírás értel-
mében úgy élni, hogy minden perczen készen
álljunk a halálra s viszont úgy, mintha örökké
kellene élni.

Elnöki indítványra V. Ferdinánd ma-
gyar királynak a tavaszi közgyűlés óta történt
halála felett kimondtuk fájdalunkat és felső-
ges özvegyének részvétfelirat küldését hatá-
roztuk.

A rendes őszi közgyűlés feladatát — a
községi költségvetések felülvizsgálását — illető
mindenik járásból kinevezett küldöttségek által
teljesítettük, felsőbb rendelt folytán a költ-
ségvetésbe, a hol elő nem fordult, felvettettük
a jövő 1876-ban életbeléptetendő nélkülözhet-
len mértékek árát, minden községben, azonki-
vül ajánlottuk egy a mltszs elnök ur által
természetben bemutatott s megkísérlett igen
célsszerű vízfecskendő megszerzését 16 frtért;
amértékek kényszerítő, a vízfecskendő ajánlott
beszerzésével a megyei keblí pénztárnokot biz-
tuk meg.

Megkésztők a központi költségvetést,
egészen a tavalyi korlátok között, mely megyen
29,350 frtra.

Felolvasatott több felsőbb rendelet. Ki-
hirdettük az ujonnan érkezett törvényeket.

Megvizsgáltott a jövő évre érvényes
virilisek névjegyzéke.

A törvényhatóságok átiratai közül pár-
toltuk a Borsod-megyéét, melyben kéri az or-
szágos képviselőházat, a honvédelmi ministert
utasítani az idén elrendelt lovak előállítását
ezután nem ismételni, azon hozztátét mellőzésé-
vel, hogy ha csakugyan ismetelné, az állam
költségén történjék.

Egy cseppet sem gondol ilyenkor a sebesültek-
kel, melyeket nyomorúságos úton enged át vég-
zetüknek, hanem megsemmisítő harcaibaib min-
dig a legkegyetlenebbül intézkedik. Minthogy
azonban a saját vétkeinekérti felelősség miatt
elég terhet hordozunk magunkon, s a futon-
czok által elkövetett bűnöket ezen felül ugy
sem tolhatják reánk, ha őket élni hagyjuk is,
ugy hisszük, hogy kerteszeknek és földművesek-
nek jólelkismerettel ajánlhatjuk azon tanácsot,
hogy a futonezokat minden esetre kíméljék,
s ha azok épen utjokba kerülnek, ne vágják
kapájuk, vagy ásójukkal ketté, mint a többi
rovart, mert egy futoncز felér nagy csoport
kártékony ellenséggel.

A fekete, rozszzagot terjesztő hol y vát,
(s taphilinus) melynek hosszu potroha kurt,
frakkszárnnyakhoz hasonló hátfedőkkel van félig
boritva, s mely potrohzt aztán minden érintés-
re, mintha fenyegetni akarna vele, magasra
szokott kunkorítani; és a fényes, fekete, több-
nyire sötét veres pontokkal diszített sirásó dö-
gészt (necrophorus) is békében kellene hagyni.
Az elsők egy hajszálnyival sem kevésbé hasz-
nosak a futonezoknál, s az utóbbiak pedig nagy
szorgalommal takarítják föld alá a kisebb em-
lősök és madarak hullát, hogy petéiket belé-
rakhassák és álcázaikat azokból táplálhassák.

Ezen dolgaikban meglehetősen értelmességet
látszanak nyilvánítani, mennyiben a könnyebb
gödörökbe hurcolják és ott oldalt ássák el, a
nagyobbakat ellenben aláminázzák, hogy las-
sanként aláüljednek. Sőt azt beszélik róluk,
hogy ezen dögeszek közül némelyek, mik sok-
szor ötöd-hatod magukkal dolgoznak valamin,
egy földbe szurt pácázt, melyre oktanal fölvel
valaki egy varangyot tűzött, annyira aláástak,
hogy a pácza végre eldült, s így aztán birto-
kába jutottak a varangynak.

(Folyt.következik.)

A többi átiratokrészt már tul lévően
élve, résziint mivel véleményünkkel nem talál-
tak, pártolást nem nyertek.

Mérnökünk lemondván, a méltányló bi-
zottság ajánlatára egyhangulag megválaszta-
tott felkiáltással Székely József, kivel együtt
felesküdték a főispán által kinevezett tisztelet-
beli aljegyzők Placsintár Ödön és Ferenczy
Lajos.

Alkalma volt a közgyűlésnek még egy, a
felsőbbség által az idén megrendelt jogát
gyakorolni, egy a n-iklődi határon a Szamos
folyó mellett épített gát tárgyában, ottani bir-
tokos Hirsch és Leményi között felmerült
perlekedésben határozatot mondani.

Végre egyik helyettesített szolgabíránk
K. F. az ellene A. A. által beadott, a megyei
fegyelmi választmány által megvizsgált vád
alól a tiszti ügyész ajánlatára a m. közgyű-
lés titkos egyhangu szavazata által felmen-
tetett.

A m. közgyűlés még tovább is ment és
szavazattöbbséggel elhatározta alaptalan vádas-
kodó ellen a rágalmi keresetet a tiszti ügyész
által megindítani.

A gyűlés ez nap délelőtt és délután 4-
től 7-ig véget ért, mire nagy befolyással volt
az, hogy a tárgyak az állandó választmány ál-
tal előre voltak készítve.

A közbeeső főispáni ebéd, mint mindig,
most is igen kedélyes volt, miből azon által-
ános tiszteletet lehet látni, melylyel a megye
minden tagja a főispán iránt viseltetik.

Sz.-Ujvár, 1875. október 15-én.

S. J.

A hasznos emberekről.

(Folytatás.)

Ujból ismétlem: a föld semmit nem ad,
vagy ha ad, igen keveset ad, de kész mindig
és mindent kölcsönözni és a mint a tudomány
mai állása szerint igen jól tudhatjuk:

A képesség az ember hasznára lenni
minden anyagban meg van, tehát sok minden-
ből kölcsönözhet.

Egy tanuságos gazdasági értekezést le-
hetne arról tartani, hogy minő eljárás és in-
tézmények szükségsek arra, hogy a föld köl-
csönöz erejét kimeríthetlenné lehessen tenni,
erre még politikai szervezetünk, nemzetközi
viszonyaink és még más tényezők is befolyanak.
Ezt csak épen megemlíteni akartam és ezennel
más tárgyra térek.

Hazánkban emberekben, földben és más
egyéb tárgyakban ma még nagyon sok érték-
telenség van.

Az értéktelenségek oka mindenütt a tu-
datlanság, szegénység és közönyösség. Ez utolsó
akadályt el is hagyhattam volna, mert ha
a két első le van győzve, önként elenyészik.

Lehet valakinek itt a közelbe is kitűnő
fekvésű kopár hegyoldala, melyen tán ezer
évek óta haszon nélkül vesz el a napsugár és
az eső, melynek a tengerből gözsalakban fel-
emelésére a tudósok számítása szerint tizenhat
billió lőerőre volna szükség. E roppant érték
haszon nélkül vesz el, mert talán birtokosa
nem tudja, hogy ottan azt a felségess nedvet
lehetne megtermelni, melynek testünkre és
szellemünkre jótékony hatását már még az ő
indus védák megénekelték.

Lehet, hogy tudja, de nincs tőkéje, nincs
pénze reá.

Ha van, ki ilyen dologra adjon, hasznos
ember a társadalomban, meghódítani segít egy
darab földet és ugy meghódítani, hogy senki-
nek nem kerül egy könyecséppjébe sem.

Hogy egy országban sok ilyen tőkekináló
ember lehessen, nagy különfélésségnek kell lenni
a foglalkozásban, és nagyszemély- és vagyon-
biztosságnak.

A pénz mindig oda húzódik, a hol a
foglalkozás sokféle, a forgalom ennek követ-
keztében sebes és az egyesülési hajlam az em-
berekben nagy.

A foglalkozás egyfőlésege csaknem moz-
dulatlanná teszi a társadalmat, roppant erő-
fecserlással jár. Minden javak közt legmulan-
dóbb az ember munkaereje, a mely órában
hasznot hajtólag el nem fogyasztjuk, örökre
veszve van, pedig igaz az, hogy csak ki saját
munkáját el tudja adni, veheti meg a másét:
az ár mindig munka, csak a tolvajnak lehet
más fogalma.

A földbirtokos apák, kiknek több fiok
van, elmélkedjenek e felett és nem mindenit-
ket egy foglalkozásra neveltessék.

A kinek a kamat magassága nem tet-
szik, szinte elmélkedhetik a foglalkozás több-
félésségéről s az ebből folyó forgalom sebes-
ségéről. A tisztán földmives nép csak egyszer
forgathatja meg egy év alatt tőkáját; a lassu
forgalom mellett [mindig magas a kamatláb.
A jóllet eszközlője nem a pénz mennyisége,
hanem a forgalom gyorsasága, gyors forged-
lom mellett nő az egyeseknek és államnak is
ereje. Az elmondottakat két kis kereskedő for-
galmával illusztrálom A. [kereskedőnél lassu a
forgalom, 5000 frt tőkéje meg van, de hogy
megélhessen belőle, 50 % -kal kénytelen árulni.

B. kereskedőnél gyors forgalom, 5000 frt tőke
mellett 2 % -kal árulhat, mégis több jövedelme
lehet, mint A-nak.

Nem fejtetem most bővebben e tár-
gyat, csak annyit mondok, hogy a kamatot a
törvényhozásnak nincs annyi hatalma, hogy le-
szállíthassa, az ország összes lakosságának kell
erre dolgoznia.

Minél fejlettebb valamely társadalom, an-
nál jövedelmezőbb benne a munka, a takaré-
k biztosabb, a tőkeajánló több és a kamat ol-
csóbb lesz.

Fogalmainkat javítsuk, senki ne szégyel-
jen dolgozni.

Addig nyújtózzunk, míg a takarónk eu-
gedi, más szókkal jövedelmünkél valamivel
kevesebbet költünk, akkor tíz év alatt annyi
tőke gyűl hazánkban, hogy képes lesz leszálli-
tani a kamatot.

Ha hasznos ember az, ki egy üres he-
lyet nemes gyümölcsfával beültet;
ha hasznos ember az, ki a csiki havaso-
kon egy fenyőfát levág;
ha hasznos ember az, ki a levágott fe-
nyőfát hordóra hozza;
ha hasznos ember az, ki az ide hozott
fenyőfából iskola padot csinál;
(Folytatása következik.)

Városi ügyek.

Hirdetmény.

Az 1875-ik évi III. és IV. osztályu ke-
reseti adóról, a tőkekamat és járadékadóról a
nyilvános számadásra kötelezett egyletek és
vállalatok adójáról készült lajstromok, a városi
adóhivatal irodájában (belközép-utca Folly
háznál) az 1868-ik évi XXVI. törvényczikk 27-
ik cikkelye értelmében közszemlére kitéve
vannak, hol is mindenki a rárovatni aján-
lott adómenyniségről, bezárólag f. october
hava 23-ig tudomást szerezni igyekezzék,
mivel az adókírovó bizottság tárgyalásait az
alábbi sorrend szerint, e folyó hó 25-én meg-
kezdí s ha a javasolt adómenyniség ellen va-
lakinek indokolt kifogása van, annak előter-
jesztése végett, a bizottság előtt a városi 4.
sz. alatti közgyűlési teremben szem-
lyesen vagy megbízottja által megjelenni ne
mulassza el, mert meg nem jelenés esetében
az adómenyniség kihallgatásán kívül fog meg-
állapíttatni.

A tárgyalások a következő sorrendben
fognak történni.

1. Városi tanács, „Victoria“ biztosító in-
tézet tisztviselői, nemzeti színház tagjainak
adójuk, valamint Felek községé f. oct. hava
25-ik napján.

2. A tőkekamat és járadék adóról szóló
lajstromok — lakjék az illető bármely város-
részben — october hava 26, 27, 28-dik
napján.

3. A nyilvános számadásra kötelezett egy-
letek és vállalatok adója október hó 29-ik
napján.

4. Egyéb a kereseti adó III. és IV. osz-
tályáról szóló lajstromok és pedig a belvá-
rosból:

a) Főtéren lakók octóber hó 30-ik
napján.

b) Belközép-, tivóli-, szentegyház-, csil-
lag- és minoritautezák folyó év november
hó 3. és 4-ik napján.

c) Belkirály-, belfarkas-, beltorda, fo-
goly-; nagy- és kis-buzautezák november hó
5. és 6-ik napján.

d) Belszőn-, rózsza-, kismester-, kötő-,
belmonostor-, mátyás-királyutezák november
hó 8. és 9-ik napján.

e) Szentlélek-, kandia-, óvári kisuteza,
bástya-, kenyér-, vizutezák, óvári piac, klas-
trom-, torony-, kornis-, serház- és hidutezák
november hó 10. és 11-ik napján.

f) Szép-, belmagyar-, rejték-, hosszu-szap-
pany-, kurtá-szappany-, görbe-szappany-, kö-
nyök- és kőfal-utezák november hó 12. és
13-ik napján.

Külvárosból:

g) Külmagyartized nov. hó 14. 16-ik napján.
h) Külközéptized „ „ 17. 18-ik „
i) Külszéntized „ „ 19. 20-ik „
k) Külmonostortized „ „ 22. 23-ik „
l) Kétvízköztized „ „ 24. 25-ik „
m) hidelvi tized „ „ 26. 27-ik „

A tárgyalások reggeli 8-tól délutáni 1
óráig tartatnak.

Kolozsvár sz. kir. város tanácsától 1875.
október hó 14-én.

Telekkönyvi jegyzőkönyvek köz- zététele Erdélyben.

(Folytatás.)

g.) a **megyesi** kir. törvényszéki ke-
rületnek **Alsó-Bajom** község kivételével mind-
azon községeiben, melyek a **bolkácsi** kir. já-
rásbíróshoz tartoznak; nevezetesen: [Alsó-Ká-
polna, Bethlen-Szent-Miklós, Boldogfalva, Bol-
kács, Fajsz, Glogovicza, Hosszuasó, Hosszupa-
taka, Keszler, Kis-Iklód, Lodormány, Lunka,
Magyar-Bénye, Mikészásza, Oláh-Bukkos, Oláh-
Karácsonfalva, Panád, Péterfalva, Szancsal, Szász-

völgye, Szépmező, Spiny, Szász-Vesszős, Ta-
laka, Zsidve;

h.) a **deési** kir. törvényszéknek **bel-
leni** járásbíróshoz tartozó **Apa-Nagy-
lu** községben;

i.) **ugyanazon** kir. törvényszéknek
magyarlaposi járásbíróshoz tartozó **F-
ső-Ilosva és Felső-Szőcs** községeiben;

k.) a **marosvásárhelyi** kir. törvé-
széknek **dicsőszentmártoni** járásbíróshá-
hoz tartozó **Királyfalva és Sövényfi-
va** községeiben;

l.) a **nagynyedi** kir. törvényszéknek
marosújvári járásbíróshoz tartozó I-
ri, Magyar-Bukkos, Maros-Gezse, Maros-K-
pánd, Szent-Benedek utólagosan helyszíneli k-
ségeiben; végre

m.) a **besztercezi** kir. törvényszéknek
borgó-prundi járásbíróshoz tartozó **Radna** községben.

Az ezen községekben felvett telekjegy-
könyvek az azokhoz tartozó birtokrészletl-
stromokkal és dílórajzokkal együtt 1875. n-
vember 1-től fogva a II. alatti megnevez-
telekkönyvi hatóságoknak adatnak át, hol az
megtekintése, a kiszabott hivatalos órákba
mindenkinke megengedtetik.

II.

A telekkönyvi hatóság teendőit végzi:

1.) a **dévai** kir. törvényszék az I. d
b) és c) alatt felsorolt községekre nézve;

2.) a **gyulafehérvári** kir. törvén-
szék az I. d), e) és f) alatt megnevezett kö-
ségekre nézve;

3.) a **megyesi** kir. törvényszék az
g) alatt fölemlített községekre nézve;

4.) a **deési** kir. törvényszék az I. h)
i) alatt előforduló községekre nézve;

5.) a **dicsőszentmártoni** telekköny-
vi hatósággal felruházott kir. járásbíróshág
I. k) alatti községekre nézve;

6.) a **nagynyedi** kir. törvényszék a
I. l) alatt érintett községekre nézve; végre

7.) a **besztercezi** kir. törvényszék a
I. m) alatti községre nézve.

III.

Az 1875. november 1-én kezdődő,
a fentemlített törvényszékeknel teljesítendő ügy-
letek és hivatalos cselekvényekre vonatkozólag
a következő felszólítások és rendelkezések bo-
csáttatnak ki.

1) Mindazon személyek, kik már a te-
lekjegyzőkönyveknek hitelesítésekor léteztek,
vagy legalább még az 1875. évi november
elsője előtt szerzett tulajdon-, zálogbirtoklási-
vagy haszonbéri jognál fogva, akár a fekvősé-
gek megjelölése, vagy a bejegyzett birtokoszo-
nyok kinyomozása tekintetében, a telekjegyző-
könyvekben valamely igazítást, kiegészítést, le-
jegyzést, hozzájegyzést vagy átjegyzést igényel-
hetni vélnek, ezennel felszólíttatnak, miszerint
ebbeli igényeiket 1876. június 30-ig bezá-
r ólag annál bizonyosabban jelentsék be, mint-
hogy különben ezen igények oly harmadik sze-
mélyek kárára, kik 1875. november 1-től
fogva a telekjegyzőkönyvben foglalt bejegyzé-
sek alapján, további nyilvankönyvi jogokat
jöhíszammal szereznek, többé nem érvényesít-
hetők.

Ezen bejelentésnek, minden, a telekjegy-
zőkönyvekben még be nem jegyzett birtokjo-
gokra ki kell terjednie, nem tevéen különbséget,
vajjon azok, a már használaton kívül tett ré-
gi, vagy a jelenleg még vezetett bevallási,
telek- vagy más könyvekben, lapokban vagy
lajstromokban előfordulnak-e vagy sem s akár
nyújtott legyen valamely fél, bármí bíróságnál
valamely általa szerzett fekvőség tekintetében
birtok átjegyzési kérvényt be és akár van ezen
kérvény elintézve, akár sem.

(Vége köv.)

A „KELET“ magán-távirata.

Feladatott Buda-Pesten october 10. 10. ó. 40 p. d. e.

Érkezett, october 16. 10. ó. 40 p. d. e.

Tegnap a két Delegácziónak zár-
ulése volt: Andrassy előterjesztette a
szentesített budgettörvényt s ő felsé-
ge megbízásából köszönetet, s elisme-
rest szavazott; ezzel a Sessionak vége.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, oct. 18. 1875.

— **Tisza Kálmán**, mint jelentik, e hét
folyamában fog kinevertetni miniszterelnökké.
A cabinet fejében történvén a változás, való-
színű, hogy az összes miniszterek lemondanak
s Tisza Kálmán előterjesztésere fognak újra
kinevezettni. Tisza a belügyminiszteri tárczát
is megtartja, s azon korábban fölmerült hír,
hogy e tárcza másra ruháztatik át, alap-
talan.

— **Brassay Sámuel** egyetemi ny. r.
tanár- és m. t. akadémiai rendes tagnak ki-
rály ő Felsége a mai hiv. lap közlése szerint
megengedte, hogy a kolozsvári egyetemen szan-
szkrit nyelvészeti és nyelvfilológészeti előadásokat
tarthasson.

Új mértékek és súlyok méterrendszer szerint.

Hohlfeld Emil, Budapest, Zrínyiutca.

Már 1876. évi január-hó 1-jétől kezdve minden nyilvános üzletben kizárólag csak az új törv. hitelesített mértékek és súlyok alkalmazandók. Az időkét tehát az új mértékek és súlyok bevezetésére már közel van, a t. cz. közönség a Budapesti, Zrínyiutca, Hohlfeld Emil új méter- és súly-raktárát figyelemmel kíséri. Mindennemű új mértékek a legújabbak aron kaphatók. O. használt mértékek az új rendszer szerint legelőször igazítottak, ugyanígy a mértékek Pesten bérmentve a napi árak után fizetés helyett elfogadjatnak.

Hohlfeld Emil, Budapest, Zrínyiutca:

Új mértékek és súlyok méterrendszer szerint.

(446)

(1-3)

„VICTORIA” biztosító társaság

Kolozsvárt

(alapított 1865-ben.)

A vagyon mérleg és forgalmi kimutatás kivonata:

(1874 dec. 31.)

Összes bevételek kezdettől (1865) — 1873 év végéig o. é. 16,229.161 ft. 17. Bevétel 1874. évben 3,376.862 „ 82.	Kiosztott nyereség kezdettől 1874- dik év végéig o. é. 439.738 ft. 69.
Összesen: 19,606.023 ft. 99.	Biztosítási alap:
Kifizetett károk kezdettől (1865) — 1873 év végéig o. é. 5,355.856 ft. 42.	Alap tőke (ebből 1 millió forint teljesen befizetve) 2,000.000 ft. —
Kifizetett károk 1874-ik évben o. é. 1,324.799 ft. 85.	Tartalék alapok az összes biztosítási ágakban o. é. 1,369.989 ft. 32.
Összesen: 6,680.656 ft. 27.	Évi tiszta díj bevétel 1,500.000 „ —.
	Összesen: 4,869.989 ft. 32.

Felhívás

takarmány és gabona neműek tűzkár ellen biztosítására.

Az aratás és szénázás befejeztével, van szerencsénk jelenteni, hogy a „VICTORIA” akár központon, akár a vidéken megbízott fő- és alügynökei közvetítésével biztosítást nyújt, minden mezei termény tűz által elkarosulása ellen.

A biztosítás egyaránt elfogadjatik a helységekben, vagy azokon kívül, asztagokban, boglyákban, vagy berakva az épületekbe, fedél alatt, sőt már hordás alatt keresztekben és kalangyákban.

Elcséplés után a biztosítás a szemre is kiterjed, a hová rakodás előre tudatása feltétele mellett.

A folyó időnyre különös kedvezmények állapítottak meg, melyek az illető ügynökségeknél megtudhatók.

Cséplő gépek, ha egy helyről másra vándorolnak is, szintén biztosíthatók.

Díjtellekkel és — tájékozási — biztosítási példák a ügynökségek szolgálnak.

Ezen kívül biztosítás alá vétetnek mindenféle gazdasági eszközök, marha állomány, gazdasági és lakóépületek, minden ingóságok, kereskedelmi és iparcikkek.

Társas-, árva- és egyházi épületeknél különös kedvezmények nyújthatnak. (329) (13-*)

Végre életbiztosítások kötetnek minden szokásban lévő módzatokkal.

A „VICTORIA” biztosító társaság 10 éves működése alatt, kötelezettségének mindig híven és pontosan megfelelvén, bizalommal hívja fel a közönséget, biztosításait jövőre is első sorban ezen tisztán hazai és minden idegen elemről ment intézet által eszközölni.

„VICTORIA” bizt. társaság igazgatósága.

(443)

Hirdetmény.

Szalonna, zsir, házivászon, férfing, harisnya, posztó, egyéb gyapjú-szövetek- és női kendőkre nézve az illető kereskedő urak ezennel megkerestetnek árjegyzékeiket mielőbb beküldeni — a fogyasztási egyletnek Felsőbányán.

Megjelent

Stein János erd. muz. egyt. könyvtáros és m. k. egyet. nyomdász kiadásában és általa minden könyvtárusnál

kaphatók:

Erdélyi képes naptár 1876-dik szökő évre.

A vásárok pontos kijavításával s a méter mértékek ismertetésével.

Ára 26 krajczár.

Postán küldve 32 kr.

Irodai fali naptár 1876 évre.

Különösen hivatali használatra.

Katholikus és protestáns, görög-orosz és izraelita- naptárral, bélyeg- és illeték-táblákkal, s a Királyhágón inneni részek (Erdély) törvényszékeinek és járásbíróságainak táblázatos kimutatásával.

Ára 30 kr.

Postán küldve 32 kr.

Mottó: Csak egy fokkal feljebb,
S az erkölcs lejjebb száll!

Új népszínmű

FALU ROSSZA szerzőjétől

Színpadon még nem adatott.

A KINTORNÁS CSALÁD.

Eredeti népszínmű dalokkal, tánczczal 3 felvonásban.

Irta Tóth Ede.

Ára 40 kr. Postán a pénz előleges beküldése mellett bérmentesen megküldve 42 kr.

(2-3)

(447)

Altesti sérvben szenvedők

(1-16)

Sturzenegger Gottlieb határozottan ártalmatlan hatású sérv-írjában, Henssban (Svájcz), meglepő gyógyserit találnak. A használati utasításához számos bizonyítvány és lajnylatkozat van mellékelve. Kapható 3 fr. 20 kros fazekekben maga Sturzenegger G. és Raktárak: Formagyi Fr. „Svájz Máriához” címzett gyógyszerárában Pesten; Pecher J. „Svájz Máriához” címzett gyógyszerárában Temesvárt.

Az őszi évadra

ajánljuk a legújabbat mindennemű ruhakelmékből, u. m. rips, cheviot, kártoly (camgarn) terno stb., fekete és szírselyemszöveteket és bársonyoka, vásznakat, butorszöveteket és szőnyegetek.

Dús raktár női ruhákból, köpenyek, fejtők és bundákból legújabb divat szerint.

Mély tisztelettel a

hölgy-divatárak és kész ruha-neműek csarnok

a „bécsi világkiállításához”

Budapest, hatvanutca 2-ik szám, a régi posta-épületben.

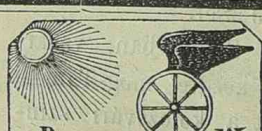
Vidéki rendelmények pontosan és lelkiismeretesen utánvétel mellett eszközöltenek.

Minták ingyen és bérmentve,

(436) (3-10)

(440)

DITMAR R.

Bécsben

(2-15)

orsz. szab. lámpagyáros

ajánlja legnagyobb, világírhírből álló gyárából

„minden fajta lámpáit”

ugy petroleumra, mint olajra. Az árak, daczára az elismert szilárd-ságnak, olcsóbbak, mint a bel- és külföld minden készítményei. Minden nagyobb és hírnevesebb fűtelt raktárt tart.

FIGYELMEZTETÉS.

Minden teljes lámpa a fennebbi gyári jeggyel van ellátva.

Phónixhengerek, ellátva e bejegyzett gyári bélyeggel, nem patannak el, s pontosan találak brenneim szerkezetéhez, a mire különösen figyelemztetek. Hasonló nevezetti — más jeggyel bíró — hengerek, utánzások.

DITMAR R. Budapest, raktár a József téren.

(405)

AZ ÉVADRA!

(9-28)

Folytonosan nagy és dús raktár gyapjú ruhakelmékből, rips-, lustre-, diagonal- és plaid-kelmékből, valódi színű kosmanoszer perkaiból, legújabb ruhabarchent-ből, színez- és pikét-barchentből.

Legújabb:

Knicker-Bocker és Tartif-Nopé.

27 kr.

Bársony- és selyem szalagok széles hosszszövegek, 1/4 és 1/2 széles vászonszövegek, czérna és bőrvásznak, 1/4, 1/2 és 3/4 széles chifonok, vászon-darabok törölközők, asztalkendők, atlasz-síruak, czicz-, háló- és mousselin-függönyök, tüngelnek való oxford és minden más készmű-cikk.

Vászon- és divatárak,

jótállással az árak jóminősége és valódisága felől,

mind saját gyártmány.

Czim: Fabriks-Niederlage und Waaren-Hauptdepot

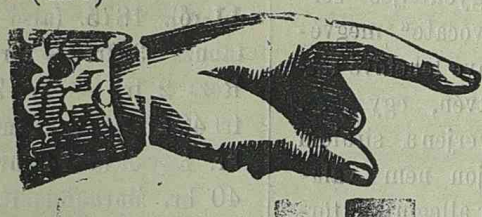
des Ersten vereinigten Gebirgsweber- und Fabrikanten-Konsortiums.

Bécs, Mariabörsen-Strasse 72.

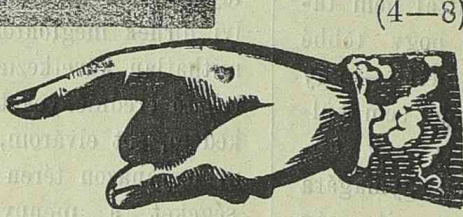
Megrendelések pontos teljesítése utánvétel mellett.

Mustrák ingyen és bérmentesen.

(426)

A VASBÚTOR

napjainkban akkora hirre vergődött, hogy nincs benne kétség, miszerint rövid időn nagy részben ki fogja szorítani használatból a fa-butorzatot.

Ezen nem is lehet csodálkozni; mert a vas-bútor természetesen hasonlíthatatlanul tartósabb a fa-bútornál, egymásba forrasztott részeinél fogva nem szolgál a poloska s más alkalmatlan féreg és rovar fészkeül, alakja és kiállítása pedig oly csinos és elegáns, hogy a legtökéletesebb mivű fa-bútorral is előnnyel kiállja a versenyt.

Városunk már rég érzi egy vas-bútor-raktár

hiányát; hanem a keletkezése óta folyton jó hirben álló, a közönség legcsekélyebb szükségait is azonnal fedező

CSAPÓ SÁNDOR-féle nürnbergi és diszmű-áru-

NAGY BAZÁR

Kolozsvárt, főtér, a Nemzeti szálloda alatt, e hiányon is segített, átvevén az európai híru

KITSCHLT ÁGOSTON bécsi vas-bútor-gyár és udvari szállítónak

raktárát és képviselőt.

A midőn tehát ez új intézkedést a n. érd. t. cz. közönség becses tudomására juttatni szerencsés, bátorkodik remélni, hogy mostanig becsülettel fenntartott és ezután is szigoruan fenntartandó „pontosság, üzleti szigor és jutányosság” elve mellett, ezzel is sikerülend növelnie a n. érd. t. cz. közönség nagybecsü bizalmát maga iránt, a melyet szeplőtlenül megőrizni mindig kiváló büszkeségének ismerend.

Együttal ajánlja most teljesen újan berendezett nürnbergi és disz-áru-tárát is, mint Erdélyben e nemben egyetlen gazdag üzlet telepet, valamint azt is jelenti, hogy a háztartási cikkek nézve

a NAGY BAZÁRBAN egy egészen külön osztályt rendezett be.